

การพัฒนารูปแบบการดูแลภาวะโภชนาการในผู้สูงอายุ (ปีที่ 1)

สมชาย ยงศิริ., พิสิษฐ์ พริยาพรรณ., สุกัญญา เจริญวัฒนะ., สุริยา โปร่งน้ำใจ., ผกา
พรรณ ดินฐไท., เพ็ชรงาม ไชวานิช., ศิริพร ตั้งจาดูรณศรี, อรพิน ธนวินนันท.

แนวคิด: ภาวะทุพโภชนาการมีผลต่อคุณภาพชีวิตที่แย่ลง การดูแลภาวะโภชนาการอาจจะทำให้คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชุมชนดีขึ้นได้ วัตถุประสงค์: เพื่อทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตกับภาวะโภชนาการ ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตและภาวะโภชนาการ และนำไปสู่การสร้างรูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชุมชน วิธีวิจัย: ศึกษาวิจัยแบบตัดขวางในกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในชุมชนเทศบาลแสนสุข ช่วงเดือน กุมภาพันธ์ ถึง เมษายน พ.ศ. 2556 เก็บข้อมูลจากแบบสอบถามคุณภาพชีวิตขององค์กรอนามัยโลกฉบับย่อ (WHOQOL-BREF) แบบประเมินภาวะโภชนาการ (mini nutritional assessment) วัดสัดส่วนของร่างกายด้วยเครื่องมือ bioelectrical impedance analysis (BCM) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม R version 3.01 กำหนดให้ค่าความเชื่อมั่น $p < 0.05$ ถือว่ามีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการศึกษา: กลุ่มตัวอย่างจำนวน 239 ราย อายุเฉลี่ย 67.3 ± 5.64 ปี ร้อยละ 65.27 มีคุณภาพชีวิตอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ร้อยละ 64.44 มี MNA อยู่ในเกณฑ์ปกติ กลุ่มที่มี MNA ปกติ มีคุณภาพชีวิตโดยรวมดีกว่า กลุ่มที่มี MNA ผิดปกติอย่างมีนัยสำคัญ (93.01 ± 10.61 vs. 89.69 ± 9.71 , $p = 0.016$) กลุ่มที่ออกกำลังกาย 5-7 วันสัปดาห์ มี MNA ดีกว่า กลุ่มที่ออกกำลังกาย 1-4 วัน/สัปดาห์ อย่างมีนัยสำคัญ (25.34 ± 2.80 vs. 24.46 ± 3.05 , $p = 0.03$) กลุ่มรายได้ที่มากกว่า 10,000 บาทต่อเดือน มีคุณภาพชีวิตโดยรวม ดีกว่า กลุ่มที่มีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาทต่อเดือน อย่างมีนัยสำคัญ (94.60 ± 10.41 vs. 90.38 ± 8.72 $p = 0.01$) MNA มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตทุกๆ มิติอย่างมีนัยสำคัญ ($r = 0.379$ $p < 0.001$) ผลการตรวจด้วยเครื่อง BCM มีความสัมพันธ์กับผลการวัด MNA แต่กลับไม่พบความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตแต่อย่างใด ($r = 0.11$ $p = 0.165$) สรุป: ภาวะโภชนาการมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตทุกๆ มิติในระดับปานกลาง กลุ่มตัวอย่างที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีกว่าคือ กลุ่มที่ออกกำลังกายมากกว่า 4 ครั้งต่อสัปดาห์ และกลุ่มที่มีรายได้มากกว่า 10,000 บาทต่อเดือน ผลการตรวจด้วยเครื่อง BCM มีความสัมพันธ์กับผลการวัด MNA แต่ไม่พบความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิต Method: cross-sectional descriptive analysis study of QOL and nutritional status of the elderly in the Saensuk sub-district area, Thailand during Feb-Apr 2013. QOL was measured by WHOQOL-BREF questionnaire, nutritional assessment was measured by mini nutritional assessment (MNA) and bioelectronics impedance analysis (BCM). Data were analyzed by program R version

3.01, $p < 0.05$ was considered as statistical significance. Results: There were 239 Thai elderly included in this study. Mean age was 67.3 ± 5.64 year old, 65.27% of them had QOL in the middle range, 64.44% had normal MNA. Those who had normal MNA also had better QOL (93.01 ± 10.61 vs. 89.69 ± 9.71 , $p = 0.016$). The subjects who exercise more than 4 days per week had better MNA (25.34 ± 2.80 vs. 24.46 ± 3.05 , $p = 0.03$). Those who had higher income (more than 10,000 baht/month) had higher QOL (94.60 ± 10.41 vs. 90.38 ± 8.72 , $p = 0.01$). MNA correlated to all domain of QOL ($r = 0.379$, $p < 0.001$). BCM correlated to MNA but not QOL ($r = 0.11$, $p = 0.165$). Conclusion: Nutritional status was significantly correlated to QOL. The subjects who had better QOL were those who exercise more than 4 days/month and those who had income $< 10,000$ bath/month. BCM correlated to Nutritional status but not QOL.